

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 234/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. augusta 2008 predbežne prerokoval sťažnosť P. V., B. V. a E. V., všetci bytom B., zastúpených advokátkou JUDr. I. Š., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 až 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 111/06 a jeho uznesením z 21. augusta 2006 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 148/08 a jeho uznesením z 3. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. V., B. V. a E. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júna 2008 doručená sťažnosť P. V., B. V. a E. V. (ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 až 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 111/06 a jeho uznesením

z 21. augusta 2006 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 148/08 a jeho uznesením z 3. júna 2008.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že 9. mája 2005 uzavreli zmluvu o úvere «so spoločnosťou E., s. r. o., B. (ďalej len „E.“) znejúcu na sumu 900 000 Sk. Súčasne uzavreli... dňa 9. mája 2005 so spoločnosťou E. zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k bytu (...), kde ako rodina prežili vyše 20 rokov a tento byt je ich jediným obydľím.

Sťažovatelia sa zaviazali spoločnosti E. splácať úver po dobu 20 rokov v splátkach po 11.250,- Sk mesačne a na zabezpečenie pohľadávky previedli byt v hodnote cca 3,5 mil. Sk. Po prvých splátkach z dôvodu náhlejšej finančnej tiesne (manžel a syn pani V. prišli obaja naraz o prácu) požiadali sťažovatelia spoločnosť E. o možnosť odkladu splátky.

Rodina V. sa chcela dohodnúť so spoločnosťou E. na zmene splátkového kalendára, telefonicky však nebolo možné dosiahnuť dohodu. Na adrese uvedenej ako sídlo spoločnosti... nebolo možné nikoho zo spoločnosti zastihnúť. Spoločnosť vyberá len raz do týždňa schránku. Osobné stretnutie nebolo možné uskutočniť.

Po 4 mesiacoch zo sumy 900.000,- Sk je od sťažovateľov požadovaných už 2,677.500,- Sk a po 8 mesiacoch už súdny exekútor na základe notárskej zápisnice vymáha už 6,938.461,- Sk. Táto suma bola napočítaná v zmysle zmluvných podmienok (do pozornosti dávame najmä bod č. 10.1 zmluvy o úvere, podľa ktorého je veriteľ oprávnený požadovať v prípade omeškania ktorejkoľvek splátky, okamžité jednorázové zaplatenie celej nesplatennej časti úveru, vrátane dohodnutých úrokov - teda úrokov, za obdobie 20 rokov vo výške 1,800.000,- Sk!), ktoré sú v zjavnom rozpore s dobrými mravmi.».

Sťažovatelia sa zmienili o tom, že majú k dispozícii jeden milión korún, ktorými chceli a chcú splniť dlh, ale suma, ktorá je od nich veriteľom požadovaná, je niekoľkonásobne vyššia.

V ďalšom priebehu tejto záležitosti (asi sedem mesiacov po poskytnutí úveru) veriteľ sťažovateľom oznámil, že chce predať byt, v ktorom bývajú, a v nadväznosti na to ich

zároveň vyzval, aby ho v lehote siedmich dní vypratali. Na túto výzvu sťažovatelia odpovedali zaslaním návrhu na jednorázové vyrovnanie podlžnosti, na ktorú však veriteľ vôbec nereagoval a poveril svojho právneho zástupcu podaním návrhu na vykonanie exekúcie. Aj ďalší návrh sťažovateľov na vyrovnanie ich záväzku voči veriteľovi ostal bez odozvy, resp. reakciou na neho bola ďalšia výzva na vypratanie bytu.

Veriteľ napriek snahe sťažovateľov vyrovnať dlh „v primeranej výške“ na základe zmluvy z 1. februára 2006 ich byt odpredal, a to za sumu 906 000 Sk obchodnej spoločnosti R., s. r. o. Sťažovatelia pritom tvrdia, že trhovú hodnotu bytu predstavovala v čase jeho predaja približne 3 a pol milióna slovenských korún.

V tejto situácii podali sťažovatelia 24. februára 2006 návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby bolo novému vlastníkovi ich bytu, obchodnej spoločnosti R., s. r. o., zakázané nakladať s bytom, ktorého boli pôvodnými vlastníkmi.

Dňa 29. mája 2007 bol byt sťažovateľov súdnou exekútkou vypratáný a kľúče od neho odovzdané jeho novému majiteľovi - obchodnej spoločnosti R., s. r. o. V súvislosti s tým sťažovatelia poznamenávajú, že na ich ochranu „nezasiahla ani Polícia a súdna exekúcia pod zámienkou zabezpečenia hnutelných vecí za účelom ich predaja skončila úplným vypratáním bytu sťažovateľov, napriek tomu, že súd na takýto spôsob exekúcie poverenie nevydal. Otázka proporcionality (primeranosti) úplne zlyhala a sťažovatelia skončili bez strechy nad hlavou bezcitným prístupom aj štátnych zložiek.

Po sťažnosti na Políciu, že exekúcia nebola súdom povolená na vypratanie bytu, vylomili sťažovatelia zámok a vrátili sa do svojho obydlija. Spoločnosť R. s. r. o. ich z bytu násilne deložovala.“.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovatelia bývajú v súčasnosti za stiesnených podmienok v jednoizbovom byte, a to „po kope tri generácie, vrátane 10-ročnej školopovinnej vnučky. To všetko napriek tomu, že o poschodie nižšie je trojizbový prázdny byt. Práve v tom spočíva nepochopiteľný neproporcionálny prístup Okresného súdu Bratislava III. a Krajského súdu v Bratislave.“.

Podľa tvrdenia sťažovateľov boli vo vzťahu k nim porušené aj normy na ochranu spotrebiteľa, v súvislosti s čím poukazujú na smernice Rady európskych spoločenstiev a judikatúru Európskeho súdneho dvora, z ktorých „je dost' zrejmy rozsah, v akom má súd zakročiť na ochranu spotrebiteľa, dokonca aj bez návrhu. Zmluvy uzavreté sťažovateľmi so spoločnosťou E. obsahujú pritom neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.“.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd ich sťažnosti vyhovel a nálezom vyslovil, že:

„I. Právo sťažovateľov na obydľie garantované v článku 21 Ústavy bolo postupom Okresného súdu Bratislava III. a postupom Krajského súdu v Bratislave porušené a zrušujú sa uznesenie Okresného súdu Bratislava z 21. 08. 2006 sp. zn. 21 C 111/06 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 148/08.

II. Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave sú povinní nahradiť každému zo sťažovateľov spoločne a nerozdielne po 300.000,- Sk náhradu nemajetkovej ujmy.

III. Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave sú povinní nahradiť sťažovateľom trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je sťažovateľmi namietané porušenie ich základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 až 3 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 111/06 a jeho uznesením z 21. augusta 2006 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 148/08 a jeho uznesením z 3. júna 2008.

Relevantné znenie čl. 21 ústavy upravujúceho základné právo, porušenie ktorého sťažovatelia namietajú, je:

(1) Obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

(2) Domová prehliadka je prípustná len v súvislosti s trestným konaním, a to na písomný a odôvodnený príkaz sudcu. Spôsob vykonania domovej prehliadky ustanoví zákon.

(3) Iné zásahy do nedotknuteľnosti obydlia možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku. Ak sa obydlie používa aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej

činnosti, takéto zásahy môžu byť zákonom dovolené aj vtedy, keď je to nevyhnutné na plnenie úloh verejnej správy.

1. K namietanému porušeniu označeného základného práva sťažovateľov postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 111/06 a jeho uznesením z 21. augusta 2006

Ústavný súd vychádzajúc z § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde poukazuje na skutočnosť svojej striktnej viazanosti petitom sťažnosti, a preto, aj keď z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovatelia mali zrejme v úmysle namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 21 ods. 1 až ods. 3 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 44 C 91/2007, tento ich zámer sa do petitu sťažnosti nepremietol.

Preto aj napriek tomu, že formulácia petitu sťažnosti, podľa ktorej malo byť uvedené základné právo porušené postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 111/06, sa z hľadiska právnej logiky javí ako zmätočná (čo môže bez ďalšej argumentácie navodzovať aj dojem lapsus calami), mohol sa ústavný súd zaoberať sťažnosťou iba v tom rozsahu, ako ho vymedzila v petite sťažnosti v rámci požadovanej ústavnej ochrany právna zástupkyňa sťažovateľov. Treba však podotknúť, že aj v prípade, ak by sťažovatelia v petite uviedli, že namietajú postup v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 44 C 91/2007, musel by ústavný súd jeho preskúmanie odmietnuť pre nedostatok právomoci (princíp subsidiarity).

Z obsahu sťažnosti, z pripojeného spisového materiálu a z označeného uznesenia okresného súdu vyplýva, že v predmetnom konaní rozhodoval o návrhu sťažovateľov z 27. februára 2006 na vydanie predbežného opatrenia, „*ktorým by súd zakázal odporcovi (spoločnosti R., s. r. o., B., pozn.) akýmkoľvek spôsobom nakladať s bytom (...) až do právoplatného ukončenia konania o určení neplatnosti Zmluvy o zabezpečovanom prevode práva č. k. 9C 50/2006.*“.

Okresný súd návrhu sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia uznesením sp. zn. 21 C 111/06 z 21. augusta 2006 v celom rozsahu vyhovel a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23. septembra 2006. Pretože sťažovatelia boli v konaní o vydanie predbežného opatrenia pred okresným súdom v plnej miere úspešní a dosiahli to, čoho sa domáhali, možno konštatovať, že ich sťažnosť v časti smerujúcej proti okresnému súdu nemôže mať vzhľadom na tento výsledok konania žiadne opodstatnenie a treba ju z toho dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

Navyše, vzhľadom na dátum právoplatného skončenia namietaného konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 21 C 111/06 (23. september 2006) a dátum doručenia sťažnosti ústavnému súdu (23. júna 2008) možno sťažnosť v tejto časti odmietnuť aj z dôvodu jej oneskoreného podania (po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu označeného základného práva sťažovateľov postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 148/08 a jeho uznesením z 3. júna 2008

Z obsahu sťažnosti, z pripojeného spisového materiálu a z označeného uznesenia krajského súdu sp. zn. 14 Co 148/08 z 3. júna 2008 vyplýva, že týmto uznesením krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 44 C 91/2007 z 28. novembra 2007, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia. Navrhovaným predbežným opatrením sa sťažovatelia domáhali, aby „*súd uložil odporcovi (spoločnosti R., s. r. o., B., pozn.) povinnosť umožniť im užívanie bytu o podlahovej ploche 79,23m² na 8. poschodí bytového domu (...) – zastavaná plocha a nádvoria o výmere 541 m², zapísaný na LV (...)*“.

Tento návrh sťažovatelia doplnili podaním z 26. novembra 2007, ktorým sa domáhali uloženia povinnosti odporcovi odovzdať im kľúče od predmetného bytu a povinnosti zdržať sa akéhokolvek konania, ktorým by ich odporca rušil v užívaní uvedeného bytu.

Zamietnutie návrhu na vydanie predbežného opatrenia odôvodnil okresný súd najmä poukazom na to, „že odporca ako vlastník je už obmedzený vo svojich právach k predmetu vlastníctva predbežným opatrením č. k. 21 C 111/2006, zo dňa 21. 8. 2006, ktorým mu bolo zakázané nakladať s predmetným bytom. Navrhovatelia toho času v byte nebývajú a podľa ich vlastného vyjadrenia bývajú v prenajatom byte. Preto nejde o také intenzívne ohrozenie ich vzťahov, ktoré by odôvodňovalo ďalší zásah požadovaného druhu do práv terajšieho vlastníka bytu. Prvostupňový súd konštatoval, že navrhovatelia nepreukázali naliehavú potrebu ďalšej dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi, spočívajúcej v nutnosti obmedziť vlastnícke právo odporcu umožnením užívania predmetného bytu navrhovateľmi, pričom prípadný nárok navrhovateľov je dostatočne zabezpečený zákazom nakladať s nehnuteľnosťou aj pre prípadné ďalšie konanie o určenie vlastníctva k bytu.“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

V tejto súvislosti ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je v prvom rade vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Preto samotný ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti sa spravidla (čl. 124 ústavy) nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, pretože nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom. Je taktiež potrebné uviesť, že návrh na vydanie predbežného opatrenia možno podať aj opakovane.

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd v týchto prípadoch môže zamerať výlučne na posúdenie, či pri vydaní namietaného uznesenia krajského súdu bolo postupované v súlade s ústavnoprosnými princípmi, zásadou spravodlivého procesu a základným právom na súdnu ochranu tak, ako to zaručuje čl. 46 a nasl. ústavy.

V okolnostiach danej veci sťažovatelia porušenie ústavnoprosných princípov nenamietajú a domáhajú sa iba vyslovenia porušenia ich základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ústavy.

Ústavný súd napriek tomu vychádzajúc z odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 14 Co 148/08 z 3. júna 2008 konštatuje, že krajský súd rovnako ako pred ním okresný súd zvažil podmienky na sťažovateľmi navrhované vydanie predbežného opatrenia, pričom nezistil, že by účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 44 C 91/2007

z 28. novembra 2007, ktorým bol zamietnutý ich návrh na vydanie predbežného opatrenia, neboli zlučiteľné so zásadou spravodlivého procesu a základným právom na súdnu ochranu.

V relevantnej časti svojho rozhodnutia krajský súd uviedol:

„Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa osvedčila aspoň danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. V danom prípade je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčenie, že je nebezpečie bezprostrednej ujmy. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej a pri nariaďovaní predbežného opatrenia platí zásada, že by nemalo ukladať obsahovo rovnaké povinnosti, ako by boli ukladané v rozhodnutí vo veci samej, lebo by tým toto rozhodnutie predbiehali.

Ustanovenie § 76 ods. 1 O. s. p. vymedzuje možnosť uloženia povinnosti súdom len demonštratívnym spôsobom, čiže nevylučuje uloženie aj iných foriem povinností a obmedzení. V danej situácii odvolací súd musel posúdiť prioritu jedného z dvoch v kolízii stojacich základných práv, pričom musel brať do úvahy potrebu minimalizácie zásahu do druhého z nich. Posudzoval teda práva a právom chránené záujmy osôb, ktoré stratili vlastnícke právo k predmetnému bytu s právom vlastníka na ochranu proti tomu, kto do jeho práv neoprávnene zasahuje. Ako už bolo uvedené, odporca už bol ako vlastník obmedzený vo svojich právach k predmetu vlastníctva predbežným opatrením č. k. 21 C 111/2006, zo dňa 21. 08. 2006, ktorým mu bolo zakázané nakladať s predmetným bytom. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka v 3. rade neoprávnene zasiahla do vlastníckych práv odporcu, keď v októbri 2006 vnikla do predmetného bytu a začala ho obývať s rodinou, a to napriek tomu, že byt bol prenajatý. Podľa vyjadrenia odporcu je navrhovateľka za toto konanie trestne stíhaná. Byt s rodinou užívala do júla 2007, pričom za toto obdobie vôbec neplatila správcovskej spoločnosti poplatky spojené s užívaním bytu, ktoré musel zaplatiť odporca. Podľa vyjadrenia odporcu bol nábytok, ktorý do bytu zakúpil zničený, resp.

odcudzený. Tieto tvrdenia navrhovatelia nerozporovali (nenamietali), hoci vyjadrenie odporcu k ich odvolaniu bolo riadne doručené ich právnej zástupkyňi. Preto pravdivosť týchto tvrdení súd nemal spochybnenú. Z hľadiska posúdenia celkovej situácie je nezanedbateľná aj tá skutočnosť, že navrhovatelia dobrovoľne predmetný byt opustili, takže v danom prípade nešlo o výkon práv odporcu, ako vlastníka bytu, vypratáním bytu. Odporca sa teda nedopustil konania, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi, naopak, podľa jeho tvrdení došlo zo strany navrhovateľov k nepripustnému zásahu do jeho vlastníckych práv.

Na základe uvedených skutočností Krajský súd v Bratislave zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie je možné vyhovieť. Práva, ktorých sa navrhovatelia domáhajú, resp. mienia domáhať samostatnými žalobami súvisia s ich právnymi vzťahmi uzatvorenými so spoločnosťou E., a môžu byť riešené iba v týchto konaniach. Vymožitelnosť práv v prípade ich úspechu v samostatných konaniach je dostatočne zabezpečená existujúcim právoplatným predbežným opatrením.“

Vychádzajúc z citovanej časti namietaného rozhodnutia krajského súdu ústavný súd zastáva názor, že toto rozhodnutie obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom krajského súdu nestotožňujú, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia.

Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené, na rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia možno sformulovať do týchto dvoch základných podmienok: a) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy), b) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy).

Z hľadiska ústavných aspektov ústavný súd vyslovuje názor, že voči postupu krajského súdu ako súdu odvolacieho ani jeho rozhodnutiu nemožno v danej veci nič namietat', čo platí, aj pokiaľ ide o skutkovú a právnu problematiku súvisiacu s posudzovanou vecou, s ktorou sa vysporiadal dostatočným spôsobom.

Dôvody, na ktorých je založené namietané rozhodnutie krajského súdu, sú v intenciách argumentačného priestoru vymedzeného v § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a ako také korešpondujú s ústavne súladným výrazom nezávislého súdneho rozhodovania v zmysle čl. 141 ods. 1 ústavy.

Zákonná úprava postupu pri vydávaní predbežných opatrení vyžaduje, aby navrhovateľ splnil podmienky konania ustanovené Občianskym súdnym poriadkom (§ 74 a nasl.). Vzhľadom na to, že príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vo všeobecnosti umožňujú návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnuť, nemôže ísť iba z toho dôvodu v takomto prípade o zásah do základných práv sťažovateľov zaručených v čl. 46 a nasl. ústavy.

Napokon ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je právny názor, v zmysle ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 21 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 50 ústavy. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 21 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. m. m. IV. ÚS 123/08, IV. ÚS 138/08), čo však v danej veci, ako už bolo uvedené, ústavný súd nezistil.

Vzhľadom na to ústavný súd uzavrel, že krajský súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 148/08 postupoval primerane k okolnostiam danej veci a medzi jeho postupom a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľov podľa čl. 21 ústavy

niet takého vzťahu, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti v tejto časti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní.

Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľmi označeným základným právom, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd napokon dodáva, že nepovažoval za vhodné vyslovovať sa k sťažovateľmi naznačenému skutkovému kontextu ich záležitosti, hoci ho môžu vnímať eventuálne aj celkom dôvodne veľmi negatívne, pretože tento nemôže sám osebe spochybníť relevanciu a dostatočnosť v danom kontexte náležitého odôvodnenia označeného uznesenia krajského súdu, ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už nebol právny dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov (napr. priznaním finančného zadost'učinenia, úhradou trov konania alebo zrušením napadnutého uznesenia krajského súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2008